

Geachte heren Van Bellen en Oost,

Onlangs schreef u een brief met het verzoek tot het verruimen van de regeling Individuele Tegemoetkoming Slachtoffers WOII Transporten NS. Wij begrijpen dit verzoek van u als vertegenwoordigers van de Stichting 1940-1945. NS realiseert zich dat met elk besluit dat zij in deze kwestie neemt, er altijd mensen zullen zijn die nog vragen hebben of die een andere visie hebben. Met deze brief hopen wij u iets beter inzicht te verschaffen in de totstandkoming van dit besluit.

Allereerst doet het ons veel om te lezen over de pijn en het verdriet dat velen is aangedaan door het regime van de bezetter in de Tweede Wereldoorlog. Een periode waarin veel mensen op vele manieren onnoemelijk leed is overkomen. We delen met u de afschuw over deze gebeurtenissen en benadrukken dat het uitdrukkelijk niet onze bedoeling is om met de individuele tegemoetkoming richting specifieke slachtoffers ook maar enig leed van andere mensen uit deze periode als minder ernstig te bestempelen. Daarnaast voelen ook wij groot respect, bewondering en dankbaarheid jegens al diegenen die hebben gestreden voor de vrijheid waarvan wij allen nu mogen genieten.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog ging bijna alle transport met de trein. Verkeer op de weg was nauwelijks mogelijk en bijvoorbeeld brandstof was schaars. Dit betekent dat vele mensen per trein hebben gereisd, dus ook diegenen die niet vrijwillig reisden. Binnen Nederland werd dat vervoer per trein door NS gedaan. Dat stopte abrupt met de spoorwegstaking van september 1944.

Daarnaast heeft de bezetter NS opdracht gegeven om speciale treinen te rijden voor de zogeheten Jodentransporten. Daarmee werden ruim honderdduizend mensen vervoerd tot aan de landsgrenzen met als uiteindelijke bestemming concentratie- en vernietigingskampen buiten Nederland. Voor deze transporten heeft NS de bezetter facturen gestuurd. NS beschouwt deze medewerking aan de zuiveringsoperatie van de bezetter als een zwarte bladzijde in haar geschiedenis. Zij voelt daarom de morele verplichting om voor deze specifieke groep slachtoffers (Joden, Roma en Sinti) een individuele financiële tegemoetkoming beschikbaar te stellen voor het leed dat hen is aangedaan.

Om tot een uitwerking van de individuele tegemoetkoming te komen, is met grote zorg een Commissie samengesteld. Deze Commissie is met even grote zorgvuldigheid te werk gegaan bij het beantwoorden van de vraag op wie de regeling van toepassing zal zijn en welke hoogte van het geldbedrag hierbij past. Zo heeft de Commissie onder andere contact gezocht met het NIOD (Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie), Rode Kruis en Herinneringscentrum Kamp Westerbork. Daarnaast heeft de Commissie onderzoek gedaan naar andere bestaande regelingen.

NS is van mening dat de Commissie tot een afgewogen advies is gekomen voor een individuele financiële tegemoetkoming voor een afgebakende groep getroffen en heeft het advies overgenomen. In haar advies geeft de Commissie aan zich te realiseren, en realiseren wij ons ook, dat juist in een dergelijke gevoelige kwestie bij elke keuze en elke afbakening die wordt gemaakt tot onze spijt mensen teleurgesteld zullen zijn. Opnieuw benadrukken wij dat het geenszins onze bedoeling is om met het instellen van deze individuele tegemoetkomingsregeling voor een specifieke groep slachtoffers het leed van slachtoffers die buiten de regeling vallen te bagatelliseren.

Wij hopen dat deze brief u meer inzicht verschaft in de morele verplichting die NS voelt om te komen tot een individuele tegemoetkoming voor een specifieke groep getroffen en dat u daarmee wellicht wat meer begrip heeft voor de realisatie daarvan.

Met vriendelijke groet,

Rutger Hamelynck

NS | Communicatie

Laan van Puntenburg 100

Postbus 2025, 3500 HA Utrecht

Internet [Twitter](#) [Facebook](#) [LinkedIn](#) [YouTube](#)